

Erdélyi Magyar Műszaki
Tudományos Társaság

TTK-2024

**XVII. Tudomány-
és Technikatörténeti
Konferencia**

**Nagykároly, Károlyi-kastély
2024. június 27–30.**

Szervező

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT)
Tudománytörténeti Szakosztály

A konferencia társszervezői

Nagykároly Polgármesteri Hivatala,
Gróf Károlyi Kulturális
Idegenforgalmat Népszerűsítő Alapítvány

A konferencia elnökei

KÁSA Zoltán, OLÁH-GÁL Róbert

A konferencia szervezőbizottsága

FÜLÖP Beáta, HORVÁTH Erika,
PROKOP Zoltán

A konferencia helyszíne

Károlyi-kastély
(*Nagykároly, Bd. 25 Octombrie nr. 1*)

A konferencia kiadványa

<https://ojs.emt.ro/TTK>

Támogatók

Romániai Magyar
Demokrata Szövetség

Magyar Tudományos
Akadémia

A konferencia programja

Csütörtök, június 27.

Helyszín: Károlyi-kastély

17:00–20:00 regisztráció

19:00 Dr. Kása Zoltán

Bolyai János hosszú útja a világhírnévig
című kiállítás megnyitója

Péntek, június 28.

Egész napos kirándulás az alábbi útvonalon:

Nagykároly – Mezőpetri – Sváb tájház
(legnagyobb Szatmár környéki sváb település –
elmagyarosodva) – **Érmihályfalva** – Andrassy Ernő
Városi Néprajzi és Történelmi Múzeum (Andrassy
Ernő: orvos, ornitológus, régész); Gizella-malomból
Ifjúsági Kultúrközpont – **Ottomány** – Ottományi-
kultúra (régészet); Árpád-kori református templom,
Komáromy-kastély és arborétum; a gyékényfonás;
ifj. Kósa Károly (1936–1970) elektromérnök,
feltaláló; Szentjóni Szabó László szobra –
Székelyhíd – Érmelléki Halászmúzeum;
Stubenberg-kastély és magtár – **Csokaly** – Fényes
Elek: kúria (csak részben a régi), szobor; emléktábla
koszorúzással – **Margitta** – itt születtek: Réthy
Károly geológus, Horváth János irodalomtörténész,
egyetemi tanár, MTA-tagja, Horváth Imre költő,
Harag György színházi rendező – **Szódemeter** –
Kölcsey Ferenc szülőfaluja – **Érminsztent** – Ady
Endre szülőhelye – **Nagykároly**.

8:00 indulás a kastély előtti parkolóból

20:00 vacsora a Magnólia Vendéglőben
(*Str. Culturii nr. 21*)

Szombat, június 29.

Helyszín: Károlyi-kastély

8:00 regisztráció

8:20 konferencia megnyitó

8:30 előadások

10:35 szünet

10:50 előadások

13:00 ebéd (*Magnólia Vendéglő*)

15:00 előadások

17:05 szünet

17:20 előadások

19:45 vacsora (*Magnólia Vendéglő*)

Vasárnap, június 30.

hazaútasítás

Előadások

Ülésvezető: **OLÁH-GÁL Róbert**

- 8:30 **MIHOLCSA Gyula**
A Hold és meghódítása
- 8:55 **RUSZ Ottilia**
A sepsiszentgyörgyi rendszeres meteorológiai mérések úttörői
- 9:20 **VALLASEK István**
A fizikai Nobel-díjjal kitüntetett magyar tudósok munkássága
- 9:45 **KOVÁCS Lehel István**
A Nemes Tihámér Nemzetközi Programozási Verseny erdélyi története
- 10:10 **BOTH Mária Gabriella**
A 'földnek esmertetését tanító könyv 1781-ből Pántzél Pál nyomán
- 10:35 *szünet*

Ülésvezető: **WANEK Ferenc**

- 10:50 **CSORBA F. László**
Csontváry és a természettudományok
- 11:15 **WANEK Ferenc**
Egy rétegtani egység, a pannóniai emelet értelmezésének viszontagságai
- 11:40 **VICZIÁN István, PATHY-NAGY Gábor**
Pathy Nagy Sámuel, a jénai Ásványtani Társaság magyar titkára
- 12:05 **HEVESI Attila**
Két rokon kőzet, a dácit- és a riolituffa változatai, és az ezeken, néhol ezekből élő népesség immár 1500 éves kapcsolatai a Bükkalján
- 12:30 **KÁSA Zoltán**
Az ötven éve elhunyt Gergely Jenő matematikus hármassága
- 13:00 *ebédszünet*

Ülésvezető: **PÁPAY László**

- 15:00 **OLÁH-GÁL Róbert, MOLNÁR Martina**
Hogyan lett a politikai aritmetikából statisztika
- 15:25 **OLÁH-GÁL Róbert**
Réthy Mórnak köszönhetően vált matematikai kutató központtá a Ferenc József Tudományegyetem
- 15:50 **PÁPAY László**
Az ajkai barnaköszének jellemzői és bányászatának veszélyei

- 16:15 **HOLLÓ Csaba**
Miért éppen Eiffel?
- 16:40 **FEJÉR László Jenő**
A 130 évvel ezelőtt megalakult Ecsediláp-lecsapoló és Szamos bal parti Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulat első évtizedei
- 17:05 *szünet*

Ülésvezető: **KÁSA Zoltán**

- 17:20 **KOMLÓSSY György**
Bauxitföldtani kalandozások a világ körül
- 17:45 **SIPOS László József**
100 éve alakult a Budapesti Mérnöki Kamara – történeti előzmények, célok
- 18:10 **CHAPPON Miklós**
„A legszebb épület épületgépészet nélkül csak BARLANG”
- 18:35 **GIMESI László**
A távíró fejlődése Magyarországon az 1800-as években
- 19:00 **KARÁCSONYI Károly**
Divéky Ferenc (1848-1869) élete és munkássága

Hasznos információk

A konferencia titkárság működési ideje és helyszíne

Károlyi-kastély (Bd. 25 Octombrie nr. 1)

- csütörtök: 17:00–20:00
- szombat: 8:00–16:00

Aki a konferencia titkárság működési idején kívül érkezik (csütörtök éjjel vagy pénteken), elfoglalhatja a szálláshelyét, és a későbbiekben, a titkárság működési ideje alatt regisztrálhat.

Címek és telefonszámok

Konferencia titkárság, EMT-mobil: +40-744-783237
Fülöp Beáta: +40-742-291652
Magyar Főkonzulátus, Kolozsvár: +40-264-596300

Étkezések

- a pénteki vacsora, valamint a szombati ebéd és vacsora helyszíne: a Magnólia Vendéglő (Str. Culturii nr 21.).

Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút 116. sz..
Postacím: RO - 400750 Cluj, OP. 1, CP. 140.
Tel./fax: 0264/590825; 0744-783237
E-mail: emt@emt.ro
Honlap: <http://www.emt.ro/>